Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 Улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староства хъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 12. Середа 16 (28) Сѣчня 1891. **Рôкъ I.**

Переглядъ политичный.

Выборы до Думы державнои розписано на Моравахъ на день 2 до 6 марта, въ Стиріи на день 5 до 12 марта, въ Австріи горѣшнôй на день 28 лютого до 7 марта. Зъ Любляны доносять, що президентъ краю розписавъ выборы до Думы державнои на день ôдъ 3 до 7 марта.

Sonn- u. Mont. Ztg. доносить, що намѣстництва були вôзванѣ, щобы сейчасъ предложили внесеня що до речинця выборôвъ. Пôсля гадки того дневника, Правительство розвязуючи Думу державну хотѣло ôдобрати Молодочехамъ можливôсть выборчихъ бесѣдъ въ кôнчачôмъ ся парляментѣ, а опôсля постарати ся о сильно сконсолидовану бôльшôсть, до котрои крôмъ Поляковъ мають войти всѣ умѣркованѣ, а именно репрезентанты бôльшои посѣлости зъ табору нѣмецко-либеральною. Угода ческа мусить ся осуществити.

То само стверджує кореспондентъ *Dziennika* польского а именно пôдносить, що Правительство дѣйстно бажає бôльшости, котра ôдзначала бы ся консервативными стремленями.

Соймъ ческій закôнчить свои обрады въ середу або въ четверъ, сейчасъ по скôнченю обрадъ надъ буджетомъ.

Яко доказъ найлѣпшихъ ôдношень межи Австро-Уграми а Румуніею уважають въ Букарештѣ визиту президента министрôвъ румуньскихъ, п. Ману, яку зложивъ ôнъ деякимъ въ Архикнязѣвъ и другимъ найзнатнѣйшимъ лицямъ у Вѣдни.

Въ колахъ россійскихъ сильнѣйше враженье выкликало мниме пôднесенье цѣсаремъ Вильгельмомъ справы загального розоруженя. Хотяй урядова праса нѣмецка заперечила тому, всежъ таки газеты, именно россійскѝ розписують ся обширнѣйше надъ справою тою. Пôсля ихъ гадки розоруженье моглобы лишь тогды мати мѣсце, наколибы усунено тѝ причины, для котрыхъ державы тримають ся на стопѣ вооруженя. Що до Россіи, то головною причиною еи вооруженя єсть справа болгарска, а причиною того, що и Франція готова въ кождôй хвилѣ до акціи, єсть справа альзацко-лотариньска. Поки не будуть увзглядненѝ слушнѝ жаданя Россіи що до Болгаріи, т. є. поки не буде привернене Россіи давне еи въ тôмъ княжествѣ влѣяніе, доти Россія буде вооружена, и що разъ бôльше буде розвивати и усовершати милитаризмъ, а при тôмъ шукати сердечного союза зъ Франціею, яко зъ державою, маючою обрахунокъ зъ державою, удержанье которои въ шаху пôдчасъ военныхъ компликацій, ôддалобы Россіи незмѣрнѝ прислуги. То само голосить и праса французка. Такъ одже о розоруженю и бесѣды бути не може.

Праса россійска заняла ся живо поѣздкою Найдост. Архикнязя Фердинанда до Россіи. О приѣздѣ тôмъ пишуть „Новости“: „Приѣздъ Архикнязя Австрійского до Петербурга єсть перше всего ревизитою за посѣщенье Вѣдня царевичемъ престолонаслѣдникомъ. Въ деякихъ однакъ условіяхъ може оно мати и бôльше значенье. Єсли дружнѝ ôдношеня межи Дворами австрійскимъ и россійскимъ не перервали ся нѣколи, зъ причины природныхъ узôвъ, якѝ лучать всѣ пануючѝ династіи въ Европѣ, то ôдносины межи Россією и Австріею, въ послѣдныхъ именно лѣтахъ, були того рода, що кождый крокъ здѣланый на дорозѣ до ихъ полѣпшеня, буде повитаный радôстно въ Россіи и Австріи. Въ тôмъ власно дусѣ промовляє теперь праса австрійска. Не бавлячи ся въ здогадуванье будучности, позволимо собѣ надѣяти ся, що приѣздъ Архикнязя до Россіи послужить за пôдставу до полѣпшеня взаимныхъ ôдносинъ межи двома сусѣдными державами, чого потреба вже ôдъ довшого часу ôдчувала ся“.

Петербурскѝ Вѣдомости кажуть, що: „Архикнязь буде мôгъ пересвѣдчити ся о сильнôй любови супокою и готовости Россіи до мирного пожитя зъ Австріею.

Болгарска *Swaboda* добачує въ подорожи Архикнязя симптоматъ скрѣпленого супокою европейского. Часопись та однакъ додає, що наколибы Россія бажала щиро тревалого супокою, моглабы его найлѣпше осягнути черезъ узнанье кн. Фердинанда за правильного володѣтеля Болгаріи.

Зъ Софіи доносять, що габинеты италійскій и льондиньскій переслали правительству россійскому ноту въ справѣ нигилистôвъ россійскихъ тои самои основы, що нота правительства берлиньского зъ вѣденьскою.

Politische Correspondenz подає вѣдомôсть, що внесенье въ справѣ знесеня уставы противо Єзуитамъ не прійде пôдъ обрады въ тягу теперѣшнои ссіи парляменту нѣмецкого.

Не давно мавъ ся ôдбути въ Петербурзѣ зъѣздъ славнѣйшихъ жидôвъ. межи иншими рабинôвъ петербурскихъ и московскихъ, въ цѣли нарадженя ся надъ средствами для поправленя положеня жидôвъ. Рѣшено старати ся о позысканье для себе дневникôвъ въ Петербурзѣ и Москвѣ. Для Петербурга выбрано „Гражданина“ кн. Мещерского.

Вѣче познаньске

въ справѣ Єзуитôвъ, въ справѣ шкôльнôй и соціяльнôй.

Дня 21 с. м. ôдбуло ся въ Познаню величаве вѣче Поляковъ, котре обрадовало надъ

ПО ХОВЗКÔЙ ДОРОЗѢ.

(Конець).

IX.

За два дни ховали убогу стару шматярку. Ховали, якъ ховають людей найбѣднѣйшихъ. За домовиною йшли двѣ бабы и маленька внучка.

X.

Не знаю чому, но якось не щастило ся богатôй Амаліи по поворотѣ зô Львова. Пышнѝ покоѣ выдавали ся ѣй якось страшнѝ, перражаючѝ. Богатѝ строѣ мали въ собѣ щось ôдпыгаючого. Амалія замкнула ся въ своихъ комнатахъ и не припускала никого. По двохъ тыжняхъ выѣхала разъ першій на прохôдъ, но ледво доѣхала до половины улицѣ, казала вертати домôвъ. Чому? Ото побачила якусь нужденно одѣту старушку, а виду того не могла богата банкирша знести. На очехъ ставала ѣй та старушка у Львовѣ, старушка, котра була еи матерею. Намовамъ банкира удало ся наклонити еѣ, що стала знову жити якъ перше, принимати гостей и бувати у другихъ. И лице еи усмѣхало ся знову, и очи паленѣли давнымъ блескомъ, але и усмѣхъ сей и блескъ то була маска, пôдъ якою крыла ся страшна глубѣнь болести. Нѣкто не знавъ, що Амалія, жена богатого банкира, чувствує себе нещаслившою ôдъ послѣднои своеи служанки. Нѣкто не знавъ, що богата Амалія не має нѣ дня спочинку, що на очехъ еи все стоить стара жебрачка.

Нѣкто не знавъ, що богатôй Амаліи неразъ приходила гадка покинути и палату, и комнаты тѝ богатѝ и строѣ и брилянты, а ночею пѣшки утечи до Львова, стануги побôчь матери своеи. Бо гадку тоту, щобы стару матѣрь пôдвигнути зъ нужды и притулити, щобы признати ся до шматярки, о котрои смерти Амалія не знала нѣчого, гадку тоту, котра день и нôчь не давала ѣй супокою, ôдкидала Амалія, хотѣла забути на ню, та забути не могла. А бувъ то лишь початокъ кары, бо она сама мала прійти пôзнѣйше, а прійти грôзна, страшна, якъ страшнымъ було злочинство тои, котра ôдцурала ся рôдной матери.

Банкиръ, мужъ Амаліи померъ нагло. По его смерти стали числити доходы зъ розходами, числили довго, дочислили ся того, що и палаты, и пышнѝ покоѣ та всѣ грошѣ не выстануть на сплату всѣхъ довгôвъ, якѝ лишили ся по небôщику. Амалія вернула знову на сцену, та зъ нею не вернувъ давный еи блескъ. Якъ склало ся се, — не знаю, однакъ не довго по смерти банкира зникла Амалія зъ Варшавы и нѣкто не знавъ де ся дѣла.

XI.

Минуло лѣтъ кôлька. Якось въ сѣчню одного дня коло полудня, на однôй зъ головнѣйшихъ улиць Львова зробило ся збѣговище.

— Що тамъ, що тамъ? пытали новѝ прохожѝ тыхъ, котрѝ стояли вже на мѣсци случаю.

— Якась невѣста занедужала.

И дѣйстно за хвилю везено до шпиталю нужденно одѣту невѣсту. Була се — Амалія. Нещасна споглянула вокругъ себе, власне упала на тôмъ мѣсци, де колись упала еи матѣрь, выкинена зъ еи палаты.

— То кара Божа! — шепнула до себе слаба.

Такъ, була се кара Божа.

За пару день коло запалого гробу старои шматярки зложили въ яму и Амалію. Гробъ ихъ надъ самымъ ровомъ цминтаря, бѣдный, забутый свѣтомъ. А еслибы казавъ менѣ кто надъ обома гробами положити камень и написъ на нѣмъ, я принявъ бы ся радо за тое. На могилѣ старои шматярки я выписавъ бы: „Щасливѝ, що плачуть, бо ихъ єсть Царство небесне“. А надъ могилою Амаліи: „Чти ôтця и матѣрь твого, єсли хочешь, щобы ся тобѣ щастило, и щобысь довго живъ на тôмъ свѣтѣ“. Чти ôтця и матѣрь, бо кто въ тои безпечнои дороги вступить на ховзку, того дôткне рука Божа, якъ дôткнула Амалію.

Іеронимъ Я. Луцыкъ.

найбôльше пекучими въ Нѣмцахъ справами: привернення Єзуитамъ права побуту въ Нѣмеччинѣ, справы школьнои и соціяльнои.

Въ вѣчу взяло участь надъ 2000 особъ, численне духовеньство, интелигенція зъ мѣста и провинціи, а найбôльше селянъ зъ подальшихъ навѣть сторôнъ. Много зъ виднѣйшои шляхты и духовеньства оправдало свою неприсутность.

Вѣче ôтворивъ промовою п. Яцковскій, покровитель кружкôвъ селянскихъ. По выборѣ президіюмъ, котрого предсѣдателемъ обрано п. К. Хлаповского, выступивъ п. Кубовичь, и въ довшôй промовѣ выяснивъ исторію Єзуитôвъ, ихъ заслуги и страты, якû понесли Нѣмцѣ черезъ выгнанье и завзывавъ вѣчовникôвъ, щобы всѣми силами старали ся о привернене Єзуитôвъ.

О потребѣ повороту Єзуитôвъ зô становища правничого промавлявъ дръ. Ф. Хлаповскій. Опôсля ôдчитавъ секретарь змѣсть петиціи, маючои ся внести до правительства о привернене Єзуитôвъ и другихъ подôбныхъ имъ згромаджень.

Дальше приняло вѣче три слѣдуючû резолюціи школьнû:

1. Языкъ польскій, яко выкладовый въ школахъ есть одинокимъ ôдвѣтнымъ средствомъ образованя ся и умственного розвою кождои дитины.

2. Наука религіи только въ родимôмъ преподавана языцѣ може хосенно влѣяти на религійный и моральный розвôй молодежи.

3. Лишень школы вѣроисповѣднû суть порукою, що дитина буде образованою въ дусѣ свого вѣроисповѣданя.

Въ справѣ соціяльнôй рѣшено слѣдуючû постановы:

1. Вѣче супротивляє ся всякимъ засадамъ и дѣяльности соціялистôвъ.

2. Освѣдчає, що одинокимъ ратункомъ передъ небезпеченьствомъ соціялизму есть ширенье и возбуджуванье чувствъ христіянскихъ.

3. Рôвночасно поручає ся ôдправлюванье вѣчь, основанье товариствъ и брацтвъ, въ котрыхъ словомъ и дѣломъ поборювано бы засады соціялистичнû. Письма народнû повинни беречи чистоту пересвѣдчень и засадъ, а позаякъ жерело соціялизму плыве зъ блудного законодавства, протожь вѣче завзывае пословъ польскихъ, щобы трудили ся надъ змѣною и улѣпшеньемъ тои части уставодавства.

На конець выслало вѣче тельграму до св. Отця зъ прозьбою о благословенье. На тôмъ заключено вѣче.

†

Кардиналъ Шиморъ.

Архіепископъ Грану, князь-примасъ, властитель ордеру великого креста и прелатъ ордеру св. Стефана, докторъ богословія и пр. и пр. померъ, якъ о тôмъ донесли мы вже, 23 с. м. о 7¼ рано. Черезъ смерть того мужа, ôдзначуючого ся князя церкви, ученого, патріота и великого пріятеля терпячои людскости, пострадала много и Церковь и Держава наша.

Упокоившій ся князь-примасъ родивъ ся 26 августа 1813 въ Штульвайсенбургу. Туть ходивъ до гимназіи, котру укôнчивъ опôсля въ Будѣ. Въ р. 1836 рукополагавъ ся и зачавъ свою душпастырску дѣяльнôсть. Въ р. 1840 зôставъ префектомъ студій въ Пацманеумъ у Вѣдни, 1841 зложивъ докторатъ богословія, а въ рôкъ пôзнѣйше зôставъ парохомъ въ Байна. Въ р. 1846 зôставъ профессоромъ богословскои енциклопедіи въ граньской семинаріи; 1848 именованый секретаремъ капитулы, а рôкъ пôзнѣйше секретаремъ архіепископа Сцитовского. Року 1850 зôставъ надвôрнымъ капеланомъ бургу цѣсарского. Два роки опôсля (1852) зôставъ совѣтникомъ секціи въ ц. к. Министеріюмъ вѣроисповѣданя и просвѣты. Въ 1857 именованый св. Престоломъ на епископа Раабу.

Въ р. 1865 пôднесеный Є. В. Цѣсаремъ до гôдности тайного совѣтника, епископа Грану и князя-примаса Угрôвъ. Въ року 1873 зôставъ креованый кардиналомъ.

Черезъ цѣле житье, въ котрôмъ майже кождого року вступає на высшій степень гôдностей, перебивае все одна и та сама взнесла душа, повна любови ближнего. И такъ вже яко епископъ Раабу робивъ много для катедры, того мѣста епархіи, школъ, товариствъ и бѣдныхъ. Въ Гранѣ выбудовавъ величезный шпиталь и долученый до него пріютъ для малыхъ дѣтей, дѣвоче воспиталище для бѣдныхъ дѣвчатъ въ Єденбургу, здвигнувъ много церквей и школъ, допомагавъ бѣднымъ священникамъ и учителямъ. Основавъ семинаръ хлопцѣвъ и старавъ ся о фондъ для пôдъупалыхъ на силахъ священникôвъ. Крôмъ того вспомагавъ де мôгъ науки и штуки. По вступленю на архіепископскій престолъ въ Гранѣ докôнчивъ будовы тамошнои катедры. Въ р. 1873 побудовавъ въ Гранѣ монастырь и школу для сестеръ милосердія, въ р. 1874 здвигнувъ школу въ Бая, де первѣстно бувъ парохомъ. Узнаючи его велику а спасительну дѣлательнôсть, Є. В. Цѣсарь возвеличивъ бл. п. князя примаса угорского власноручнымъ письмомъ, высланымъ дня 26 октобря 1886, въ котрôмъ то дни обходивъ б. п. кардиналъ Симоръ ювилей свого пятьдесятлѣтного священства. „Память праведного“ со похвалами, тому то и память кардинала Симора запише ся глубоко въ серцяхъ не лишень Угрôвъ, по цѣлого свѣта католицкого. Вѣчная ему память!

Часть економична.

Справы побôльшення дрôбныхъ посѣлостей рôльничихъ черезъ парцеляцію бôльшихъ маєткôвъ, и ограниченя тыхъ селянскихъ надѣлôвъ ôдъ дальшого дробленя на маленькû кусники — то справы, великого такъ державного якъ и економичного значеня для нашого краю. Справы тû и другû, будучи зъ ними въ звязку, ждуть на свое полагодженье законодавчою дорогою. Одъ розвязки тыхъ пытань залежати буде такъ правильный розвитокъ економичный якъ и забеспеченье ôдъ упадку малои посѣлости земнои у насъ.

Въ Нѣмеччинѣ надъ тыми справами вже ôдъ давна радять, Саксонія почала старати ся ихъ полагодити, у насъ до того такожь прійти мусить. Буде хиба на мѣсци и на часѣ, навести туть погляды на сй справы князя Бисмарка, замѣщенû въ письмѣ его, котре еще яко министеръ торговлѣ выстосовавъ 1 лютого 1882 до министерства прускоґо.

Письмо се помѣщене въ II томѣ дѣла „Acktenstücke zur Wirtschaftspolitik des Fürsten Bismark“ и зъ дѣла того наведемо пару уступôвъ:

„Не могучи промавляти — пише кн. Бисмаркъ — за цѣлковитою свободою подѣлу посѣлостей земскихъ, не можу знову за слушнû признати тû сумнѣвы, що вôльнôсть та неначебы паралижувала существованье стану сельского и спроваджувала надмѣръ дрôбныхъ властителôвъ землѣ, и середъ тыхъ вытворювала прольетаріятъ, котрый на роздробленôй землѣ удержати ся не зможе.

Пôсля моеи згадки запôзнавае ся у насъ значенье малои посѣлости для порядку суспôльного и державного. Досвѣдченье само учить, що економичне положенье селянъ наражене есть на змѣны, котрыхъ ухилити ся не дасть нѣякими старанями о тое, щобы господарства сельскû удержати неподѣльными. Зъ однои стороны родить ся зô змѣною поколѣнь у властителôвъ бôльшихъ сельскихъ посѣлостей якась приклоннôсть до усуваня ся ôдъ особистого удѣлу въ працяхъ рôльничихъ, а противно повстае бажанье до выступованя яко властитель дозираючій — черезъ що закидуе селянинъ найпевнѣйшу пôдставу свого добробыту и вслѣдствіе чого свою посѣлôсть звычайно тратить. Зъ другои стороны подѣлы спадковû суть тымъ, що економичну силу стану селянского чимъ разъ бôльше ослабляє.

Черезъ гипотечне обтяжуванье господарства селяньского спадковыми удѣлами своеи рôднѣ, входить властитель въ далеко тяжше положенье, якъ наколибы заспокоивъ своихъ наслѣдникôвъ землею. Въ тôйбо способъ мôгъбы ôнъ на вôльнôй ôдъ довгôвъ части посѣлости знайти удержанье, наколи черезъ обнятье господарства неподѣльного обтяженый буває зобовязанями грошевыми, котрыхъ сплата зменшає надъ мѣру его доходъ, а въ лѣтахъ злыхъ унеможливлює ему удержанье ся при батькôвщинѣ.

Утрудненье задовженя сельскои посѣлости певнѣйшою для того здає ся бути пôдставою до законсервованя сельскихъ ôдносинъ посѣлости, якъ перепоны въ еи подѣлѣ.

Фактъ сей, що власнôсть грунтова сильнѣйше якъ кожда инша звязь лучить властителя зъ державою, мае для всѣхъ верствъ одно и то само значенье, — властитель найменшои хатчины есть зъ порядкомъ державнымъ такъ само сполученый, якъ властитель найбôльшихъ земскихъ посѣлостей. Держава пôдносить черезъ тое добробыть селяньства, бо спроваджує стараннѣйше, тому грунтовнѣйше оброблене землѣ, бо рѣчею ясною, що каждый робôтникъ стараннѣйше и скуточнѣйше трудить ся на власнôй посѣлости и для власного хôсна, якъ за заплату на чужôй посѣлости.

Посѣданье малои парцелѣ, хотяйбы она сама и не могла выживити властителя, подае ему однакъ способнôсть до спожиткованя своихъ годинъ свободныхъ, а також и часть того, чого до свого истнованя доконечно потребуе, а певнôсть, що мае мешканье, зъ котрого нагнати его нѣхто не може, надає сталу пôдставу его працѣ.

Тому то за неоправдану уважати треба тоту увагу, будь-то-бы допомаганье до дѣленя грунтôвъ мало ся причинити до множеня пролетаріяту. Властитель хотьбы найменшого грунту стоить далеко лѣпше и бôльше независимо, якъ человѣкъ безъ грунту, которого помешканье и удержанье лишень ôдъ доходу ручнои его працѣ зависило. Но зъ тыхъ самыхъ причинъ, для котрыхъ державѣ залежить на множеню властителѣвъ грунту, мусить она дбати о стале ихъ удержанье. Доки властителеви грунту вôльно есть задовжувати свою посѣлôсть до цѣлои еи вартости, и доки вôльно вѣрителямъ посунути ся ажь до примусовои спродажи посѣлости своихъ довжникôвъ — доти властитель малои посѣлости всегда нараженый буде на тое, що въ слѣдствѣ найменшого клопоту економичного може свôй грунтъ запропастити.

И тому, если ходить о забеспеку небогатымъ верствамъ и державѣ тыхъ корыстей, якû принесло-бы однымъ и другимъ дѣленье грунтôвъ на малû части, то конечнымъ есть положити границѣ дотеперѣшному неограненому вызыскови кредиту“.

Кто блище придивить ся господарцѣ нашôй по селахъ, той мусить признати велику вагу тыхъ слôвъ: Якъ одно такъ и друге т. е. попиранье подѣлу грунту на малû парцелѣ, а перше всего обмеженье кредиту, и означенье границь, до высоты котрыхъ можна задовжити майно, булобы для насъ правдивою доскою ратунку. Противъ першому, т. е. дѣленю грунту на поменшû части выступаютъ многû, и зовутъ найневласнѣйшимъ способомъ поступованя. Есть се найнесправедливше сказано, бо если звважимо, що селянинъ нашъ не може собѣ знайти иншого способу до житя, если не есть привязаный до кусня землѣ, то щожь лишає ся тымъ, котрû по сплатѣ невеличкои сумы грошевои останутъ ся безъ пôдставы до житя и истнованя? У насъ для такихъ лишають ся двѣ дороги, або приставати, або пти въ наймы. Перше мае мѣсце рѣдко, частѣйше приходить друге, котре однакъ не мае и не може мати жадного виду на будуще, и приневолює вступавшихъ на ту дорогу стати ся черезъ цѣле житье жертвою другихъ, ôддати ся на службу хосенну для кого иншого, для него самого безъ выхôдну. А противно кусень грунту, хотьбы и пôвъ морга, все таки лишає ся его власностю, додає охоты до ревнѣйшого труду, щобы тымъ скорше позыскати средства, при котрыхъ можнабы найлѣпше выхôснувати сей кусень землѣ, осѣсти на нѣмъ яко на своей батькôвщинѣ. Сотнû того маємъ доказы помежи народомъ „На що маю робити, або що зъ моеи роботы“ — „Маю кусникъ поля, роблю, щобы заробити на хату, а потôмъ якоесь Богъ дасть“. Однакимъ для насъ одже, доложити всѣхъ силъ, щобы пôдпирати подѣлъ грунтôвъ на малû посѣлости, если не очемъ черезъ противне поступованье вытворити пролетаріяту межи народомъ нашимъ.

Зъ Ватикану.

Деяки часописи рознесли вѣсть, що св. Отець оголосить вскорѣ енциклику о соціялизмѣ. Пôсля ихъ гадки Левъ XIII опôзняє єи публикацію, бо хоче перше всего сягнути мнѣнія ученыхъ пôдъ тымъ взглядомъ, чи держава має вдати ся въ важну тоту справу. Рѣчею се певною, що голосы тѝ суть неправдивыми. Св. Отець працює ревно надъ енцикликою тою, но позаякъ рѣчь та мусить бути глубоко обдумана, легко поняти, що потреба на тоє довшого часу. Св. Отець однакъ не згадає въ енциклицѣ тôй нѣчого о вдаваню ся державы въ справы соціяльнѝ, бо выходить зъ тои точки засмотреня що не йде тутъ о економію політичну, но о дѣло чисто христіяньске на корысть верствъ робучихъ. Такъ пише о тôй справѣ кореспондентъ Czasu. Другѝ однакъ часописи обстають при тôмъ, що св. Отець поручивъ засягнути въ тôй справѣ опиніи публичнои многихъ ученыхъ и людей фаховыхъ въ цѣлôй Европѣ и поставити имъ слѣдуюче пытанье: Чи держава въ различныхъ краяхъ має бути допущена до удѣлу въ розвязуваню суспôльного сего пытаня, або чи Церковь сама повинна полагодити справу тоту, безъ вспôвудѣлу державы.

Духовеньство французке має однодушно спротивляти ся вспôвудѣлови державы що до справы тои, а противно духовеньство нѣмецке, Ирляндцѣ и Англичане зъ кард. Манингомъ на чолѣ, приклоннѝ суть бôльше тôй гадцѣ, щобы Церковь получила ся въ тôмъ случаю разомъ зъ державою и вспôльными силами старала ся о полагодженье квестіи сосіялнои. За умѣркованымъ вспôвудѣломъ державы заявлює ся архиепископъ капуаньскій кардиналь Capecelatro, а тои самои гадки мають бути всѣ епископы середнои Италіи.

Въ кождôмъ случаю енциклику згадана, вже зô взгляду на глубокость и практичнôсть поглядôвъ, якою ôдзначують ся всѣ письма Льва XIII, буде найважнѣйшимъ дѣломъ XIX столѣтя въ тôмъ предметѣ.

Передъ вѣкомъ майже за Пія VII, записавъ кардиналъ Consalvi бôльшій маєтокъ Пропаґандѣ римскôй. Послѣдными часами одинъ зъ адвокатôвъ римскихъ, пôдмавлявъ наслѣдникôвъ бôчнои линіи кардинала Consalvi, щобы допоминали ся ôдъ Пропаґанды о записъ, якій здѣлавъ для институціи тои б. п. кардиналъ Consalvi передъ цѣлымъ майже вѣкомъ. Либеральнѝ часописи пôднесли справу тоту, розписали ся широко о пофалшованю ţестаменту черезъ другого кардинала, сучасного кардиналови Consalvi, словомъ, зô звычайнымъ собѣ въ случаяхъ такихъ спрытомъ, уложили байку, котра легко може послужити за тому до якогось романсу á la „Niebo i Piekło". Тымъ часомъ завѣщанье кардинала Consalvi зроблене якъ найточнѣйше. Справа цѣла перейде певно на дорогу судову. Не буде однакъ ничого въ тôмъ дивного, если Пропаґанда програє справу; прецѣнь судити єѣ буде — трибуналъ римскій, звѣстный зъ своєи несправедливости взглядомъ всякихъ институцій духовныхъ. Знає се добре и Пропаґанда, котру вже не разъ обрадовно. Вѣсть, що становище кардинала Rampolla, яко секретаря стану, захитало ся, єсть неправдива.

Переглядъ Часописей.

Туй передъ замкненьемъ нашои газеты дôстали мы въ руки нынѣшне „Дѣло", зъ котрого наводимо, що слѣдує:

„Рускій центральный комітетъ выборчій бувъ уже постановленый, закимъ ще наспѣла вчера вѣсть про розвязанье рады державнои и розписанье новыхъ выборôвъ, а сегодня ôнъ уже завязаный и розпочинає свою дѣяльнôсть".

Заразъ по скôнченôй сесіи соймовôй зôйшовъ ся клюбъ рускій (бôльшôсть членôвъ клюбу, котрѝ по проголошеню посломъ Романчукомъ звѣстнои національно-політичнои програмы не выелімінували себе) и клюбъ поставивъ справу орґанізаціи выборôвъ до рады державнои та й давъ мандатъ посламъ Юліянови Романчукови и д-рови Демянови Савчакови — яко мешкаючимъ у Львовѣ и посѣдаючимъ повне довѣріє пословъ-народовцѣвъ и рускаго народу — вести акцію выборчу въ имени клюбу.

Въ орґанізмъ рускаго центрального комітету выбôрчого входять три чинники:

1. Ôдпоручники пословъ — пп. Юліянъ Романчукъ голова соймового клюбу рускаго и голова „Народнои Рады", и д-ръ Дамянъ Савчакъ, членъ выдѣлу краєвого.

2. Ôдпоручники політичного товариства „Народна Рада", делегованѝ выдѣломъ товариства, пп.: дръ. Омелянь Огоновскій, професоръ університету и голова товариства „Просвѣты"; цроф. Гладыковичь, Олександеръ Барвѣньскій, професоръ семінарій учительскихъ, и дръ Кость Левицкій, адвокатъ краєвый и заступникъ головы „Народнои Рады".

3. Ôдпоручники всѣхъ трехъ князѣвъ церкви рускои, а именно: два ôдпоручники Є. Е. митрополита Сильвестра, а по одному ôдпоручнику епископôвъ станиславôвского и перемыского. Єго Ексц. митрополитъ Сильвестеръ делеґувавъ до комитету: крыл. Льва Туркевича и О. Ивана Чапельского; Преосв. епископъ станиславôвскій делеґувавъ крыл. Михаила Карачевского, а Преосв. епископъ-суфраґанъ перемыскій о. Алексея Тороньского, катихита рускои ґімназіи.

Кроника.

— **Зъ Найвысшого** розпоряджеця, буде ношена по б. п. Єго Величествѣ Бальдуинѣ, князю Бельгіи, жалоба Двору ôдъ понедѣлка д. 26 сѣчня с. р. почавши, черезъ 6 днѣвъ, рôвночасно зъ жалобою по б. п. Єи цѣс. и кор. Вел. Найдостойнѣйшôй Архикняжнѣ Маріи Антонинѣ Иммакулятѣ.

— **Є. Е. п. Намѣстникъ** именовавъ канцелисту ц. к. Дирекціи лѣсôвъ, Іоана Селецького, ц. к. официяломъ канцеляріййнымъ, а Едварда Вишотиньского, канцелисту при ц. к. Судѣ повѣтовôмъ въ Комарнѣ, и Станислава Зальеского, уквалификованого пôдофицера рахункового, канцелистами при ц. к. Дирекціи лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ.

— **Выдѣлъ лѣкарскій** въ Краковѣ, въ слѣдствіє завôзваня Выдѣлу краєвого у Львовѣ, выбравъ на послѣднôмъ засѣданю, профессора Влюменштока, членомъ комисіи опѣки надъ божевôльними у Львовѣ и тогожь члена вызначивъ до анкети, котра має розслѣдити заведенье кулпаркôвске пôдъ взглядомъ уряджень лѣкарскихъ и администраційныхъ, а також зробити внесенье доведеня Кульпаркова до становища ôдповѣдаючого єго цѣлямъ гуманитарнымъ и приписамъ науки лѣкарской.

Конкурсь. Дирекція поліціи у Львовѣ розписала зъ речинцемъ до кôнця лютого с. р. конкурсь на посаду системизованого цивильно-поліцийного стражака.

— **Правительство россійске** зачинає брати ся до духовеньства латиньского такъ, якъ передъ кôльканайцять лѣтами брало ся до священьства унiятского. Отъ що пише *Gazeta Toruńska.* „Правительство россійске єсть дуже выназодче въ выщукуваню средствъ противъ „чужихъ вѣроисповѣдань". Ôдъ якогось часу одержують деканы католицкѝ на Подôлю письма ôдъ ґубернатора, въ котрôмъ ихъ повѣдомлює, що въ будучности не може призволити на тоє, щобы такъ много духовеньства на ôдпусты або въ дѣлахъ приватныхъ за границѣ своєи парохіи выѣзджало. Длятого має ôдъ теперь кождый деканъ переслати ґубернаторови списъ маючихъ ся запросити, щобы ґубернаторъ мôгъ повѣдомити декана, котрѝ зъ парохôвъ дôстали позволенье на выѣздъ зъ парохіи, а котрѝ нѣ.

— **Королева ишпаньска,** занедужала на легкій нежить.

— **Передъ** кôлькома днями подали мы повторену за другими газетами вѣсть, що маґистратъ кракôвскій заказавъ принимати по готеляхъ слабыхъ. Вѣсть тоту мусимо доповнити о стôлько, о скôлько доповнивъ єи самъ кракôвскій маґистратъ, що розпорядженье се дотычить лишень слабыхъ на слабости заразливи.

— **Илько Пись,** парôбокъ зъ Ваповець пôдъ Перемышлемъ, звѣстный гуляка и піякъ, вернувъ пару днѣвъ тому въ ночи пяный до дому, а збудивши ôтця свого Федька Пися, домагавъ ся грошей на горѣвку. Отецъ не лишь що не хотѣвъ дати, но наказавъ Илькови положити ся спати. Тогды добрый сынокъ злапавъ сокиру и зранивъ батька сильно въ руку. Злочиньцю ôддано въ руки суду.

— **Зарядъ комитату** выточивъ дисциплінарку цѣлому ґреміюмъ учительскому державнои выдѣловои дѣвочои школы въ Aranyos-Maroth на Уграхъ. Причину до того дали безустаннѝ сварнѣ межи учительками и учителями. Директора сей школы и одну учительку суспендовано уже, противъ рештѣ учителѣвъ и учительокъ веде ся строге слѣдство.

— **При** послѣднôмъ огни львôвскôмъ, о якôмъ донесли мы въ послѣднôмъ числѣ нашои газеты, случивъ ся сумный выпадокъ. Въ три чверти ôдъ хвилѣ, въ корôй сигнализовано огонь, прибули на мѣсце уланы въ цѣли удержаня порядку; и взяли ся такъ горячо до дѣла, що одинъ наѣхавъ конемъ одного зъ стоячихъ. Кôнь зломивъ нещасному ногу. Гадаємъ, що власть войскова повинна вглянути въ справу тоту и розпорядити, щобы войско було взглядн̂ѣйше въ подôбныхъ случаяхъ.

Рада мѣста Золочева, на засѣданю своѣмъ дня 24 с. м. надала одноголосно почетне горожаньство пп. Едвинови Плажкови, ц. к. старостѣ золочôвскому и п. Винкентію Гноиньскому, Маршалкови Рады повѣтовои золочôвскои.

Турка числить пôсля обчислень послѣднои конскрипціи 5444 жителѣвъ, зъ того 2665 христіянъ, а 2779 жидôвъ.

Въ Подорожи до Россіи удадуть ся зъ Найд. Архик. Францишкомъ Фердинандомъ ґр. Левъ Wurmbrand-Stuppad ґенералъ дивизіи, Александеръ ґр. Nexküll-Gyllenband б. аташе войсковый въ амбасадѣ петербурскôй, и поручникъ гузарôвъ князь Ґотфридъ Hohenlole-Schilingsfürst.

Вѣсти епархіяльнѝ.

Еп. Львôвска.

П р е з е н т у на Вишенку одержавъ о. Петро Радзикевичь, а на Пôдлисье о. Левъ Тарнавскій.

П р е з. Н а м ѣ с т н и ц т в а годить ся на канонічну институцію оо.: Антонія Рудницкого на Дитятинъ, Николая Сенишина на Бероздôвцѣ и Михаила Гаврилюка на Плôвъ.

М и т р о п о л. К о н с и с т о р і я ôднеслась до Президіи Намѣстництва: а) о згоду на канон. институцію оо.: Андрея Дольницкого на Гологоры, Евстахія Меруновича на приходъ св. Петра и Павла у Львовѣ, Якова Мандзѣя на Войниловъ и Стефана Городецкого на Вербиловцѣ; — б) о запомогу для о. Иларіона Домбчевского, пароха въ Дараховѣ; — в) о платню зъ фонду реліґійного для прив. сотрудника въ Осташôвцяхъ.

В в е д е н ѝ оо.: Григорій Дяконъ въ сотрудництво въ Роздолѣ и Ярославъ Лучакôвскій въ сотрудництво въ Плавю.

П р а в и т е л ь с т в о асиґнувало платню на одинъ рôкъ въ квотѣ 300 зр., для прив. сотрудника въ Боратинѣ.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 27 сѣчня. Партія робôтнича выдати має манифестъ завзываючій робôтникôвъ до найбôльшого удѣлу въ аґитаціи выборчои и до збираня на цѣль тоту складокъ.

Вѣдень, 27 сѣчня. Выборы до Думы державнои въ Побережу розписано на дд. 4—9; въ Дальмаціи на дд. 16—21; въ Коринтіи на дд. 5—10 марта.

Парижъ 27 сѣчня. Судъ поліціи поправчои засудивъ участникôвъ анархичнои манифестаціи зъ дня 23 с. м. на кару вязницѣ ôдъ трехъ днѣвъ до двохъ мѣсяцѣвъ.

Мадритъ 27 сѣчня. Станъ здоровля королевои—реґентки полѣпшивъ ся значно.

Берно швайцарске (27 сѣчня). Рада звязкова постановила выповѣсти трактатъ гандлевый зъ Австріею.

Торгъ збôжемъ.

15 (27) Сѣчня	Львôвъ	Терноnôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	7.——7.95	6.85—7.55	6.50—7.25	7.——8.15
Жито	5.90—6.30	5.85—6.15	5.60—5.85	6.——6.35
Ячмѣнь	5.——6.65	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.40	5.90—6.20	5.30—5.75	6.——6.50
Горохъ	6.——9.25	6.15—8.—	6.——8.—	6.——9.—
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	44.—53.—	45.—52.—	45.—51.—	45.—53.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ од —·— до —·— зл.

Ôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи" просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.